אונזער נייער פלאץ איז: 253-251 קווין סטריט וועסט
אונזער נייער טעלעפאָן איז: עדעלייד 3967

The Hebrew Journal

THE ONLY JEWISH DAILY IN ONTARIO.

דער אידישער

זשורנאל

The Hebrew Journal

די איינציגע אידישע צייטונג אין אנטעריאָ.

Volume III. No. 902 | Toronto, Tuesday February 8th. 1916 | ד״ אדער א פרשה תצוה תר״ע | דיענסטאג, דער 8־טער פעברואר 1916 | PRICE: ONE CENT

A S Freidus
c/o The New York
Public Library
476 Fifth Ave
NEW YORK CITY

א בעראטונג צווישען קעניג דזשארדזש מיט די קריעגס סטראטעגיסטען. גרויסע נייעס ערוואַרטעט

ראבערטסאן ענגלאנד׳ס פעלדמארשאל. קיטשענער פערלאזט קריעגס אפיס

לאנדאן, פעברואר 7

א צירקולאר פון קעניגליכען הויף וואס איז היינט ארויסגעלאזען געווארען איז מודיע דאס קעניג דזשארדזש האט היינט געהאט א בעראטונג מיט פרעמיער אסקוויטה, מיט סער הענרי דזשעקסאן און מיט ענגעראל טש. עדווארד קאלר־וועל.

עסקוויטה דער פרעמיער איז אויך פרעזידענט פון דער קעניגליכער פערטיי־דיגונגס קאמיטע, סער הענרי דזשעקסאן איז דער ערשטער ים לארד, און ענגעראל קאלדוועל איז דער דירעקטאר פון מיליטערישע ידיעות.

ספעציעלע בעדייטונג ווערט צוגע־שריבען צו דיזען קאנפערענץ פון דעם קעניג מיט אזעלכע דריי הויפט פיהרער פון די קריעגס אפעראציעס.

מען רעדט אויך פיעל וועגען דעם וואס לארד קיטשענער, דער קריעגס מיניס טער, האט געהאט א לאנגען אוריענץ מיט׳ן קעניג מיט א פאר טעג צוריק.

א פאריזער היינטיגע דעפעשע איז מודיע דאס פרעמיער בריאן פערלאזט פא־ריז מיטוואך און פאהרט קיין רוים. דער צוועק פון זיין בעזוך ווערט ניט ערק־לערט. מען פערשטעהט אבער אז דאס האט צוטהאן מיט א פלאן ווי צו ארביי־טען איינינ בכוגע וויכטיגע קריעגס פראגען.

אונאויפהערליכע שלאכטען איז מערב זייט

בערלין, פעברואר 7

אן פיציעלער קריעגס בעריכט זאגט:

אויפ׳ן מערב שלאכטפעלד זיינען פארגעקומען שרעקליכע ארטיללעריש שלאכטען. צווישען קאנאל לא באססיי און אררא, און אין דרום פון טייך סאם.

די לעצטע פאר טעג האט דער שונא ווידערע שטראם באמבארדירט די טאט לאן.

אין ארגאן געגעגד האבען די פראנצוזען אויפגעריסען און פערנומען א שלונד אויס׳ן בארג נומער 285, לא פיע מארט, אין צפון מזרח פון לא שאלאר. זיי זיינען זאפארט ארויס געטריבען געווארען דורך א נעגען אטאקע.

פאריז פעב. 7

קיין וויכטיגעס איז פאריגע נאכט ניט געשעהען.

דייטשע קריעגס שיף געזונקען

קאפענהאגען, דענעמארק, פעב. 7.

א גרויסע דייטשע קריעגס שיף איז געזונקען געווארען אין דער בוכטע קאט־מענאט, צווישען אינזעל אנהאלט און שווערישען בדעג, לויט א דעפעשע וועלכע ציטירט די צייטונג ״העלסינג־פארכער נייעס״.

די דעפעשע לויטעט דאס מען דעקט דאס די שיף האט זיך אנגעשטויסען אין א מינע. מען האט געהערט דראטלאזע רו פען פאר הילף, נאך א שטיקעל צייט אבער זיינען זיי אנשווינגען געווארען.

470 בולגארען זיינען געטויטעט געווארען

פאריז, פעבר. 7

אן אפיציעלער בולגארישער בעריכט געשיקט פון אטהען צו דער צייטונג טאן זאגט דאס 470 מענשען זיינען געטויטעט געווארען און דאס מעהר ווי 500 זיינען פערוואונדעט געווארען אין דער צייט פון דער פרישער פראנצוזישער לופט אטא קע אויף דעם בולגארישען לאנגער.

די אטאקען, זאגט מען, זיינען געמאכט געווארען פון זיעבצעהן עראפלייגס מעהר ווי 200 באמבעס זיינען אראבגעווארפען געווארען אויף דעם בולגארישען לאגער ביי פעטריק אין דעם שטרומניטצא טהאל.

דער גאנצער עסק האט געדויערט צוואנ ציג מינוטען.

לאנדאן, פעב. 7

די ״דיילי״ סקעטש״ דערציילט אז א גרויסע ענדערונג ווערט ערוואַרטעט. אז קיטשענער וועט ווארשיינליך פערלאזען דעם קריעגס אפיס.

דיזעלבע צייטונג זאגט אז סער ווילי־ליאם ראבערטסאן וועלכער איז איצט דער הויפט פונ׳ם שטאב וועט ווארשיינליך איבערנעהמען די אקטיווע פיהרונג פון דער מלחמה אהן אירגענד וועמענס אריין מישען זיך, אויסער דער קאבינעט אלס א גאנצער, און דאס א צווייטער פון אמת׳ע פעהיגקייטען פאר ארגאניזאציאן וועט ווע רען קריעגס מיניסטער.

אין פאל לארד קיטשענער פערלאזט דעם קריעגס אפיס וועט ער איבערנעהמען אנדערע וויכטיגע ארבייט.

סער ווילליאם ראבערטסאן איז א מאן מיט זעלטענע פעהיגקייטען. ער איז 56 יאהר אלט.

אידיאטען סטראשען מעיאר טשוירטש מיט באמבעס

מעיאר טשוירטש האט געכטען נאכ מיטאג ערהאלטען פאלגענדען דראהאנ־דען ברייף פער פאסט:

אייער אלער העכסטע הייכווירדיגקייט.

מעיאר פון טאראנטא.

הערר. זעהט בעסער אז אין אייער סיטי האלל זאל זיין אזוי רוהיג און שטיל ווי מעגליך ווייל מיר זוכען אייך. מיר וועלען זיך הייסט עס נעהמען צו אייך.

מיט די פעראייניגטע שטאאטען זיי נען מיר פערטיג, און נאך אן ערפאלגריי כער רייזע איבער די ״סטייטס״ האבען מיר בעשלאסען זיך צו נעהמען צו קע־נעדע, אנפאנגענדיג פון מזרח זייט. מיר זיינען איצט געקומען קיין טאראנטא. האבען די עהרע אייך מודיע צו זיין אז דאס איז אייער לעצטע התראה. מיר מיי נען אייער פראכטפאלע שטאטישע גע־ביידע, אויף דעם ארט פון וועלכער עס וועט שטעהען א דייטשעס הויז. ביז איצט זיינען מיר געווען ערפאלגרייך אין קענעדע אין מיר האפען אויך צו מצליח זיין אין טאראנטא. האט אייער שומר פערטיג כדי מיר זאלען קענען אריין גע הען.

אלזא, טהאמאס, מיר בעטען דיך זאלסט עס אנעהמען אלס דיין לעצטע התראה. זיי ניט ווי אטאווא ווען זיי האבען געקראגען אן התראה פון פראווי־דענס ראוד איילענד. ביי אונז איז דאס אזא מנהג, זייט דער אונגליק מיט דער לוזיטאניא, צו געבען התראה דעם ווע מען מיר געהען געבען א קלאפ. אונזער הויפט ציעל אין דער קריכדייגער טאראנ־טא איז דער סיטי האלל, איטאנס, און איינינג פאבריקען וועלכע פאבריצירען אמוניציאן צו טויטען דייטשען.

האפענדיג צו זעהען זיך מיט אייך שנעלל, פערבלייבען מיר אייערע ווי גע־וועהנליך קארל און אטטא.

אדער די באמבע ווארפערס.

דאס איז דאס בריוועל וואס דער מע־יאר האט מקבל געווען.

די סיטי האלל בעאמטע דענקען אז דאס איז בלויז א ווייץ אזעלכער, א פראס טער ווייץ, ניט קיין געלונגענער ווייץ, אבער א ווי בלויז,

דער מעיאר, פערקעהרט, האט דאס גענומען גאנץ ערנסט. ער האט דעם ברייף איבערגעגעבען צו דער פאליציי. א פאפיע האט ער אויף געגעבען צו די צייטונגס רעפארטערס.

די דעבאטען אין סיטי קאנסול ווענען דעם ארבייטער פונקט

בא דער נעכטיגער זיצונג פונ׳ם סיטי קאנסול איז ווידער פארגעקומען די פראגע פונ׳ם פיער ווידזש קלאזע וועלכער גע פינט זיך אין די שטאדטישע קאנטראק־טען.

דאס איז פארגעקומען דאן ווען די באארד אף קאנטראל האט רעקאמענדירט אנצונעהמען דעם טענדער פון דער קאסעל קאמפאני פאר צעמענט, טראטצדעם וואס זייער פערלאנגטער פריין איז העכער איי־דער פון דער קעגעדיגן צעמענט קאמ־פאני, נור די קאנטראלערס רעקאמאנדירען עס אנגענעהמען ווייל די לעצטע עגט־זאגט זיך נאכצוקומען דעם ארבייטער פונקט.

קאנטראלער פאסטער האט געשריהען אז די שטאדט ווארפט ארויס גאנץ אין בלאטע און אז צוליעב דעם ארבייטער פונקט איז ניט נויטיג אויסצוגעבען מעהר געלד.

דער סיטי מעיאר פון אן־סאנד אנטעריא האט זיך געמעלדעט צום סיטי אלדערמען אז די צעמענט קאמפאני, פון קאנסול און האט ערקלערט פאר די מר. האסעל קליימט אז זי צאהלט די אר־בייטער 25 סענט א שטונדע, אין דער אמת׳ן אבער האט ער אפידייוויט פון ארבייטער אז זיי בעקומען נישט מעהר ווי 17 סענט א שטונדע.

פערקעהרט האט אבער אנגעוויזען אלדערמאן ניבאנס דער ארבייטער פער־טרעטער ער האט געוויזען אפידייוויטס פון ארבייטער וועלכע בעקומען 27½ סענט א שטונדע.

די דעבאטע ווענען דעם איז געווען א גאנץ הייסע, ווייל איינגעגלייך איז אין דעם פערוויקעלט א פרינציפיעלע פראגע, און דאס איז.

דארפען קאנטראקטערס נאכקומען דעם פונקט פון די שטאדטישע קאנטראק־טען, ווענען דעם ״פיער ווידזש״ נלאז אדער ניט.

אלדערמאן זינגער, האט געהאלטען צוזאמען מיט קאנטראלער פאסטער.

דאס הייסט געגען דעם ארבייטער פונקט.

פיעלע אנדערע אלדערמען און קאנט ראלערס ווידער זענען געווען מיט דער מיינונג אז די באארד אף קאנטראל, האט ריכטיג געהאנדעלט, ווייל אזוי פא דערף דער געזעץ.

ווענען דער פראגע ווערען ערוואַרטעט נאך גאנץ היציגע דעבאטען, ווייל פיעלע ארבייטער פרעסער זוכען דעם פונקט צו בעשטרייטען, און הינטער זיי געפינען זיך איינפלוסרייכע קאמפאניס.

דער ווייל איז נאך די פראגע ניט ערליידיגט און זי הייסט אין דער לופ־טען:

דער סיטי קאנסול האט אויך אנגע נומען א רעזאלוציאן, וועלכע שלאגט פאר אז די שטאדטישע קאר ליינס.

עס איז אויך בעשלאסען געווארען צו בעשטימען א טראנספארטיישאן קא מיסיע, אבער אהן אינסטרוקציאנען, פאר דער ארבייט פון אזא קאמיסיע.

צוויי דייטשען ארעסטירט אין ווינניהאם און העספעלער

לאנדאן אנטעריא פעב. 7

אין אלע שטעדט און שטעדלאך פון וועסטערן אנטעריא איז מען זעהר אונ רוהיג, און מען האלט אין זוכען דייטשע שפיאנען.

דער גאנצער שרעק איז אנגעפאלען אויף די שטעדטלאך, זייט שבת, ווען דער פייער איז אויסגעבראכען אין דער אמוני ציאנס פאבריק, אין העספעלער, וועלכע האט פעראורזאכט ארום 60 טויזענד דאל־לאר שאדען.

אין צוזאמענהאנג מיט דעם פייער איז ארעסטירט געווארען א מאן מיט׳ן נאמען, דזשאהן שמידט, ווייל מען האט אויסגעפונען, אז אין דער פאבריק איז אריינגעטראגען געווארען עפעס א קעס־טעלע, מיט א קורצער צייט פריהער איי דער דער פייער איז אויסגעבראכען.

און ווער קען אריינטראגען אזא פער דעכטיגטע קעסטעלע אויב ניט א טייטש?

שמידט טענ׳הט נעבאך אז ער ווייס ניט פון עפעס צו זאגען. אבער ווער וויל עס הערען זיינע טענות, מען וועט שוין אויסגעפינען.

אין ווינניהאם אנטעריא, איז ארעס טירט געווארען א געוויסער א טאלץ שאט א דייטשע, קאפעלמאסטער, אין צוזאמענ האנג מיט א געפונער קעסטעלע פול־ ווער וועלכע איז געפונען געווארען אויפ׳ן סמיישאן, און איז געווען אדרעסירט צ. א לעהרער פון היי־סקול.

פון סאנט־קעטרינס מעלדעט מען, אז מען האט דארט געזעהען א דייטשע לופט שיף ארום 10 אזייגער ביינאכט.

אז מען שרעקט זיך פאר עפעס, זעהט מען אלעס. אי אויפ׳ן וואהר אי אין חלום.

דער רעזולטאט פון דעם אלעמען איז אז אין אלע שטעדטלאך ציטערען די איינוואהנער ווי אין א פיבער, און סאל דאטען זענען איבעראל צושטעלט געווא רען צו הייטען עפענטליכע בעביידעס.

פאר־קאנפערענץ ווערט פערענדיגט מיט גרויס בעגייסטערונג

די קאנגרעס־פראגע, איז נאך דער ״אידען־טאג״ פראגע געווען די הויפט פראגע פון דער זיצונג, און נאך דעם ווי הער ראבין בריינין האט געהאלטען א לענ גערע רעדע איבער דער קאנגרעס־פרא־גע, ווערט די קאנגרעס־רעזאלוציע אנגענומען מיט גרויס בייפאל פון אלע דעלעגאטען און געסט:

ווען דער פרינציפ וועגען קאנגרעס איז שוין אנגענומען געווארען, האט זיך דער פארקאנפערענץ אנגעהויבען בעשעפטיגען מיט די טעכנישע איינצעלהייטען דערפון. אזוי האט א גרויסע דיסקוסיאן ארויסגע רופען די פראגע וועגען דער פראגראם, און ענדליך איז בעשלאסען געווארען איבער צוגעבען די פראגראם צו דער קאנג רעס קאמיטע, וועלכע וועט בעשטעהן פון 5 מיטגליעדער פון יעדער גרויסע שטאדט, און צו צוויי פון די קלענערע.

די קאנגרעס קאמיטע, וועט אויך דאר פען קאנפערירען מיט אנדערע פעדעראטי־ווע ארגאניזאציעס, אום דער קאנגרעס זאל זיין אן אלגעמייער. דער קאנגרעס, ווערט אויסגעשפראכען די מיינונג, זאל זיך צוזאמענקומען ניט שפעטער ווי אין מאנאט יוני.

עס זענען דאן פארגעקומען די פער־שיעדענע וואהלען, און פאלגענדעס.

איז דער רעזולטאט פון די וואהלען וועלכע זענען פארגעקומען ביי אקלא־מיישאן.

ראובן בריינין פרעזידענט

יהודה קויפמאן סעקרעטער

5. צוקער ערשטער ווייספרעזידענט

ס. גאלדסטיק צווייטער ווייס פרעזי־דענט

עמיגראציאנס קאמיסיע

ר. בריינין מאנטרעאל

נ. וויזענבערג ״ ״

א. ריינוויין טאראנטא

ה. דווארקין ״

א. דיומאס האמילטאן.

עס ווערט שפעט, און די זיצונג מוז געשלאסען ווערען צוליעב דער גרויסער פערזאמלונג אין מעסי האל.

מאנטאג פריה איז די לעצטע זיצונג ערעפענט געווארען אין דער פרץ שול, און אויף דיעזער זיצונג זענען געבליבען פיעלע טעכנישע פראגען צו פערהאנדלען.

אזוי ווערט בעווילינט א בודשעט פון 1000 דאלאר פאר די נעקסטע פיער מא־נאטען. יעדע אדגאניזאציע וועלכע געהער צום פאלק־פערבאנד דארף צאהלען וועג־ניגסטענס 5 דאלאר האלב־יעהרליך צום פאלק־פערבאנד.

גרוסענטריסטונג רופט ארויס א בע ריכט, אז אין מאנטרעאל האט זיך געג רינדעט א באארד אף דעפיוטיס, און איינשטימיג ווערט אנגענומען א רעזאלו ציע, אז דער פארקאנפערענץ פון פאלקס־פערבאנד דריקט אויס זיין ענטרייסטונג נעגען דער נייער ווערקצייג פון אפ־טאון די באארד אף דעפיוטיס, און ער קלערט, אז יענע באארד פערטרעט ניט די 200 ארגאניזאציעס פונ׳ם פאלקס־פערבאנד.

עס ווערען בעדאנקט די טאראנטער אבטהיילונג פונ׳ם פערבאנד פאר איהר אראנזשירען די פארקאנפערענץ, דער ״אי דישער זשורנאל״ דער ״וועג״ און דאס ״אידישע ווארט״ און אנדערע אידישע צייטונגען פאר זייער העלפען פערשפריי טען די אידעען פונ׳ם פאלקס־פערבאנד.

די דעלעגאטען האלטען דאן קורצע שלום רעדען, און פול מיט האפנונג און בעגייסטערונג, איז דיעזע ערשטע צוזא־מענקונפט פונ׳ם פארקאנפערענץ געשלא סען געווארען, און יעדער דעלעגאט איז זיך צופאהרען מיט׳ן בעוואוסטזיין, אז א וויכטיגער גרונד שטיין איז אוועקגעלעגט געווארען, פאר׳ן אידישען ישוב פון קענע דע.

שויז בעשטימט א קאמיסיע אונטערצוזוכען דעם פארלאמענט פייער

אטאווא פעבראואר 7

די קאמיסיע צו אונטערזוכען דעם פייער וועלכער האט לעצטען דאנערשטאג פערגיכטעט דעם פארלאמענט, איז שוין כמעט ווי בעשטימט. די אפאזיציאן, האט בעשטימט איין מאן און די רעגיע־רונג ווייס מען א׳יך וועמען זי וועט בע שטימען.

ביז יעצט אין בעקאנט, אז די רעגיע דונג האט בעשטימט, ראבערט פרינגל און די אפאזיציאן האט בעשטימט דושארזש ד. ב. מעק־טאוויש.

היינט איז אונטערזוכט געווארען די לייבארי וועלכע האט אפגעברענט און מען האט אויסגעפונען אז פיעלע בענדער וועל בע זענען ניט פערברענט געווארען זענען בעשעדיגט געווארען פון וואסער אזוי אז מען וועט גאר נישט קענען נוצען.

20 טויזענד בענדער איבער טעאלא־גישע פראגען שוין אריינגערעכענט אלטע בייבעלס אין פערשיעדענע שפראכען, זע נען אוועק מיט׳ן רויך.

פערשיעדענע ענגלישע פאליטישע פאמפלעטען, וועלכע זענען אלט געווען איבער הונדערט יאהר זענען אויך פער ברענט געווארען.

ווי מען דענקט וועט די יעצטיגע סעסיע פונ׳ם פארלימענט לאנג ניט אנהאל טען די מעהרסטע מיעטליעדער האבען פערלוירען דעם אינטערעס אין דער יעצ טיגער סעסיע, גלייך נאכדעם ווי דער פאר לאמענט האט אבגעברענט.

פריהער האט מען זיך געקאכט ווע גען דער אלטער שעל קאמיסיע, יעצט א־בער איז שוין די אפאזיציע אנטשווינגען געווארען און פאלגליך דענקט מען אז די סעסיע וועט שוין לאנג ניט אנהאלטען.

נעלד געשיקט

מר. ה. ווייגבערג פרעזי־דענט פון דעם

״אידישען זשורנאל״

שיקט געלד קיין רוסלאנד לויט מאנעס קורס.

35

סענט (פארזיכערט)

מיר שיקען איך טעלעגראפיש

געלד געשיקט נאך אלע טהיילען פון דער וועלט.